

3. Європейські громадські санкції та заходи [Текст]: (Матеріали семінарських слухань 11-12 квітня 2000 р.) / Міністерство юстиції України, Рада Європи. – Київ : Логос, 2000. – 116 с.
4. *Ніколаєнко С. І., Ніколаєнко О. С.* Проблеми адаптації в процесі правової соціалізації та десоціалізації особистості / С. І. Ніколаєнко, О. С. Ніколаєнко // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2011. – № 1(4). – С. 27-32.

Ю. М. Жмур
доцент кафедри правознавства
та галузевих юридичних дисциплін
НПУ імені М. П. Драгоманова,
кандидат юридичних наук, доцент
І. А. Клімова
студентка 2 курсу факультету політології та права
НПУ імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ В СІМ'Ї НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Проблема насильства в сім'ї є актуальною у всьому світі. Домашнє насильство є грубим порушенням порушення прав людини. Щоденно воно здійснює посягання на найцінніші блага людини – життя і здоров'я, честь і гідність. Таке небезпечне явище відоме і сучасному українському суспільству, що підтверджується даними соціологічних опитувань населення України, за яким майже половина населення відчула на собі різні форми насильства [1].

Метою статті є визначення стану нормативно-правового забезпечення запобігання та боротьби з різними проявами насилля щодо домашнього насильства на національному рівні в Україні.

Правова база про запобігання та протидію домашньому насильству складається з Конституції України, Закону України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” та інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини щодо попередження та протидії насильству в сім'ї. Норми Основного Закону України визначають та гарантують охорону і захист прав, свобод та інтересів сім'ї та людини. Це показано зокрема у ст. ст. 3, 21-24, 27-29, 32, 51, 52 [2].

Україна на державному рівні визнала наявність проблеми домашнього насильства у 2001 році, коли, на підставі положень Конституції України та Конвенції ООН про права дитини, було прийнято Закони України “Про охорону дитинства” та “Про попередження насильства в сім'ї”. В цих законодавчих актах було дане визначення таких понять як “насильство”, “жертва насилля”, а також було введено термін “захисний припис”. Для реалізації цих законів було прийнято низку підзаконних нормативно-правових актів [3]. Але потреба впровадити правові норми,

які відповідатимуть сучасним міжнародним та європейським стандартам зумовила прийняття 7 грудня 2017 року Закону України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” [4], який скасував дію попереднього Закону “Про попередження насильства в сім’ї”, а також розширював коло суб’єктів, на яких покладається здійснення заходів із запобігання та протидії домашньому насильству, а також коло осіб, на яких розповсюджується дія цього Закону.

Крім указаних нормативно-правових актів, які регулюють попередження насильства в сім’ї на національному рівні, необхідно згадати й нормативно-правові акти, які передбачають відповідальність за вчинення насильства в сім’ї, зокрема Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Цивільний кодекс України тощо [5].

Рішучими вважаються зміни до кримінального законодавства держави у цій сфері, коли 11 січня 2019 року набрав чинності Закон України “Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашнього насильства та боротьби з цими явищами” [6], який був спрямований на криміналізацію домашнього насильства. Даний закон визначає, що домашнє насильство, тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров’я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи каратиметься громадськими роботами на строк від ста п’ятдесяти до двохсот сорока годин, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п’яти років, або позбавленням волі на строк до двох років [7].

Дослідивши дане питання, можна зробити висновки, що проблема насильства в сім’ї є дуже поширеною в Україні. Проте законодавець прагне виконати взяті на себе зобов’язання, що пов’язані з необхідністю розробки концепції державної політики, спрямованої на боротьбу із зазначеними злочинними проявами. Отже, дана тема потребує ще подальшого наукового дослідження, адже нові зміни в законодавстві тільки почали діяти й ще не можна з точністю визначити їх ефективність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Пивоваров В. В., Ілліна А. В. Кримінологічний аналіз законодавства про запобігання і протидію домашньому насильству / В. В. Пивоваров, А. В. Ілліна // Порівняльно-аналітичне право. – 2018. – № 1. – С. 280-284.
2. Конституція України: чинне законодавство станом на 02 лютого 2018р.: Офіц. текст. – Київ : Алерта, 2018. – 80 с.
3. Старчук О. В., Торчило Я. О. До питання правового регулювання протидії домашньому насильству / О. В. Старчук, Я. О. Торчило. // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2017. – С. 96-99.

4. Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII // База даних “Законодавство України” / Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60306 (дата звернення 20. 03.2019).
5. *Ткаленко О. М.* Нормативно-правове забезпечення попередження насильства в сім’ї в Україні: стан та перспективи розвитку / О. М. Ткаленко // Південноукраїнський правничий часопис. – 2014. – № 3. – С. 35-38.
6. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: закон України від 06.12. 2017 № 2227-VIII // База даних “Законодавство України” / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2227-19> (дата звернення 20. 03.2019).
7. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Р. А. Казак
*асистентка кафедри історії
держави і права України та зарубіжних країн
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
кандидат юридичних наук/ PhD
(м. Харків)*

TERMS “ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY” AND “SUSTAINABLE DEVELOPMENT” IN UKRAINIAN POLICY AND LEGAL SCIENCE

An environmental sustainability and ways of its legal protection are constantly discussed in the world of legal science. Undoubtedly, the main period of the rise of environmental and legal thought was the 90’s of the last century, when foreign scholars vigorously discussed and scientifically grounded concept of “sustainable development”. But, unfortunately, in Ukrainian scientific thought, its development this term did not occupy a significant place, and was subsequently calibrated with the term “екологічна сталість” (*ekolohichna stalist’*), which means "environmental constancy", therefore does not reflect the true nature of this concept.

The concept of environmental sustainability closely relates to the policy of "sustainable development", which often appears as a term in Ukrainian legal acts. For example, in the text of the Law of Ukraine "On the Basic Principles (Strategy) of the State Environmental Policy of Ukraine for the period to 2020", this term is used 16 times. Due to its widespread usage, the concept of "sustainable development" requires a thorough study and doctrinal explanation. A general understanding of the social benefits of implementing the concept of sustainable development must be formed from the beginning, from an understanding of the very nature and essence of the term.

Sometimes even Ukrainian scholars use the English-language term “sustainable development” without translating into ukrainian language, noting that it is “multifaceted and ambiguous: it can be analyzed in systems of various sizes” [1, p. 19]. By agreeing to this